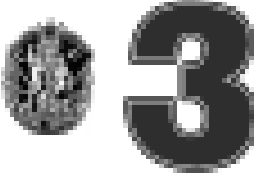

КЪУРМАНЫГЪЫЗ КЪАБЫЛ БОЛСУН!

Газета издаётся на
балкарском языке
с 1924 года.

2009 жыл
27-чи ноябрь,
байрам кюн.
№228 (18329)

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

Багъасыз сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.Б. Каноковну Къурман байрам алагъышлауу

Биогон битеу дуняны муслиманлары жандаурулукъу эм кечгинлик беруюну байрамын – Къурман байрамы – белгиледи. Къабарты-Малкъарны муслиманлары эм битеу жамаатын бу жарык куюнч бл алыштырма.

Бусагъатта, жамаут жашауда динни магъанасы бсе эм кюн ала баргъан кезиде, халкыны адеп-къылыкъ, жаны бл жагъыртыуда, миллетте арасында халланы игилендириуде эм динден арапарын – да байламлыкны кочлеуде кырал властыи бл ниет ишин къыйматлары энчи жери алады. О магъаналы борчланы тамамлаунда, Къабарты-Малкъарны жеринде мамырыкны, келешимлюкно кочлеуде республиканы муслиманларыны тийишли юлешери болгъанына биз улуу багъа беремиз.

Биогон мен муслиманлагъа, Къабарты-Малкъарны битеу халкына садукул болуну, мамырыкны эм къолайлы жашуун тежеиме.

Адепликни эмда калалыкны кюнлери

Хурметли дин къарындашла эм эгечле! Битеу муслиманланы бек сайлы байрамлары келди. Ол саудай жер юсюнде бир динчилик бириктерген ишди. Адам улусу хар заманда, къайсы там, кочлеринде да, Улуу Аллахха баш уру, андан болушукъ, ырахатлык тиледи. Аны ул чомартлыгына чек жокуду.

Къурман гонхланы кеириуню, Аллахны жагъаруун табууну байрамды. Ол кюн хар муслиман къурманны магъанасына терен тиюнорне, аны жорукларын аныларгъа эм толтурургъа борчулду. Алай бла у Улуу Аллахдан ыразылык таба, къямат кюнне дери аны хурметинден юлюшю болуу насыды.

Къурман байрам Аллахны согуу келечеринден бири - Ибрахим фыйгъамбардан башланганды. Ол битеу дуняны иесине - Аллах алай бир таза жорети бл инанганды, табынганды, ол аны кертчи болуу ююн, жангъы жашын ага къурманлык этгер хазыр эди. Аллах аны алай кйргенде, ага былай айтты, кыраллыктын билдиргенди: «Ибрахим, сен озюне табылдың». Андан сора ол ага къурманга соргъа къой бергенди. Аллах адам къаны тейюлююн сыймегенди. Ол жадада чеглесини таза жореден инанганын, аны ишкеси сыйлаганын бил- бир ююн аны сынап кйргенди. Биз да Улуу Аллахха иянанууну

буз, табынуубуз бла жашаргъа, ага таза жореден къулукъ эте, аны тюзлюгюне не аз да ишекли болмай, емюр сорюрге тийишлиби. Ага ажымсыз къулукъ этгерге кереклини унутмайыкъ, улуу келлю болмайыкъ. Ол бизден динибизге иянануубуз тутучлу болурун излейди. Ариу къыллыкъ, адеп, намус да кереклисин эге салганын туралды. Андан ишлене алмай, терилмей, таза да, тигинли да жашуу этерибизни аманат этеди.

Мен Улуу Аллахдан тилейме динибизге къу-къару беририн. Жоереклирибизде тейюмлюк, сабырлык не къадыр ышанууну эм тутучлу болура этерин. Ол бизге салгън сынаудан не къадыр нохъыз къулутургъа къой кйргюзюнди. Сёз ююн, экономиканы терен аныларгъа итинген жара, адамла- ны тыш къыралагъа жибери, бил- бил адыруу ыштырдан бери ашы тереге айланды.

Биз бл Арсен Баширович эм Сафарби Шхагаповсе севдетелестелелени барууну башлагъандыла. Саугъаланганын арадарында болгиле аллимле Жетишланы Рашитни

Анас ПШИХАНОВ,
КъМР-ни Муслиманларыны дин управленийсны председатели.

Къуанчылы жыйылыу

Билим алыргъа итингенлеге аламат онгла ачылгандыла

Орта кюн Правительствооюнюде Арсен Каноков аспирантыны бл студентлени КъМР-ни Президентини стипендиалары берую шогатлык этген къагытла бла саугъалагъанды. Жыйлыугъа КъМР-ни Правительствоою Президенти Александр Меркулов, билим берую эм илму министри Сафарби Шхагаповсе эм башкала къатышхандыла.

Бу жол стипендиалары 10 аспирант бла 20 студент алыкъдыла. Биринчилеге ол бир жылны ичинде берилгенлей турады. Аны ёлчеме айгъа 2500 сомду. Студентле уа сау семестрини ай сайын 2-шер минг сом алыкъдыла. Бу къауымда республиканы вузларында окугъан жашуладан бла къызладан сора, МГУ-да, Г.В. Плеханов атлы экономика академияда, Пятигорски кырал лингвистика университетинде жетишмели билим алгъан жерлешерибиз да бардыла.

Шагъатлык къагытланы берирден алгъа жыйылгъанланы алпарында Арсен Каноков селвешгенди. Жаш адамлагъа айлан ол абадан тейю эм саулай республика аладан илму да жангъа, сейир жетишмели болдуруларын саклагъанларын билдиргенди. «Биз а республикада сиз этен муратарлыгыгъа жетерча битеу онгланы къурагъа жореширибиз», - дегенди Президент.

Дагъыда ол бююсюнде Къабарты-Малкъарда жаш специалистени усталыкларыны ёдорюрге ашы онгла болгъанларын да билдиргенди. Сёз ююн, экономиканы терен аныларгъа итинген жара, адамла- ны тыш къыралагъа жибери, бил- бил адыруу ыштырдан бери ашы тереге айланды.

Анас ПШИХАНОВ,
КъМР-ни Муслиманларыны дин управленийсны председатели.

Арсен Каноков Жетишланы Рустамны саугъалагъанды.

бл Эфендиланы Иринаны жашлары Рустам да бар эди. Ол КъМР-ну медицина факультетини 6-чы курсу студентиди. Окугъдан тышанда да, ол тюрко-тюрлю тинтуу ишле бл да жореште. Шагъат къагытны алгандан сора ол, Арсен Каноковга айлан:

– Бизни бу стипендиалгъа тийишли кйргенгиз барыгъыгъа да улуу хурметди. Ол бери келген хар жаш адамды да жетишмелег келлендирилме толу иянама. Мындан ары уа бизни альфияда салынган борчланы толтурургъа сёз беремиз, дегенди.

Рустам айтхан сёлеге Къабарты-Малкъар кырал эл молк академияны студенткасы Юлия Азнаева, Искусстволаны Север Кавказ кырал институту стипендиаты Екатерина Кураева, РФ-ни МВД-сыны

Краснодардагы университетини Нальчикдеги филиалыны студенткасы Ирина Апшева, Пятигорски кырал лингвистика университетини студенти Феликс Назаров эм КъМР-ну аспирантка Юлия Паронова да къошулган эдиле.

Андан сора КъМР-ни билим берую эм илму министри Сафарби Шхагаповсе Арсен Каноковну факульту жаш тейюге энчи эс белгеллей тургъаны ююн РФ-ни Билим берую министрствосундан келген ынап къагыт бл саугъалагъанды. Жыйлыу ашырында стипендиатла Президент бл суратха тюзгендиле.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат,
Суратны А. ЕЛКАНОВ алганды.

Байрамлы ингир

Батыр келлю жазыучу

Тюнеме Музыка театра КъМР-ни халкъ поэти, РСФСР-ни бл КъМР-ни Кырал саугъаларны лауреаты, Социалист Урунууну Жигити, белгиле кырал эм жамаут къулукъчу Алим Пшемехович Кешоков (1914-2001 жж.) туугъаны 95-жыллыгына аталган байрамлы ингир болганды. Ары КъМР-ни Президенти Арсен Каноков, Парламентини башчысы Чеченланы Ануар, Правительствоою Президенти Александр Меркулов, аны орунбасарлары эм Правительствоою башха членлери, депутатла, культураны келечилери, республиканы жамауаты да жыйылган эди. Жер-жерден келген къонакыла да аз тейюл эдиле: ЮОФ-ну келечилери, Адыгедан Исхакъ Машбаш, КъЧР-ден Лейля Бекжизова эм башкала.

Ингирни КъМР-ни Культура министри Руслан Фиров ачканды эм бардырганды. Алим Кешоковну жашууну эм чыгармачылыгыны юсюнден докладны уа КъМР-ни Президентини Арсен Каноков этгенди.

Алим Кешоковну юбилейинден толу отчёт газетде басманларыкъды

Бизни корр.

Конференция

Доклад эс бёлюу тынгылагъандыла

18-20-чы ноябрьде Чикаго шахарда Россейни Миллет керюнюме программаларны чеклеринде «Россей-АБШ. Халла-гъа жангъдан кырау» деген халкыла аралы конференция болганды.

Анда Къабарты-Малкъар Республикада Адамны эркиликлери жаны бл улломооченин Зумакъулланы Борис «Россейли Кавказда граждандар обществоу кырауда тау халкыны адеттерин, жазылмаган жорукларыны жайрыланы» деген тематга доклад этгенди.

Конференциягъа къатышылганы алгъышпа, РФ-ни промышленность эм сатыу-алуу министрини заместители Иван Матеров, Чикаго шахарны мэри Ричард Дейл, Россей Федерацияны Чрезвычайный эм полномочияны посолу Сергей Кисляк селвешгендиле.

Къабарты-Малкъар Республикада Адамны эркиликлери жаны бл улломооченин аппаратыны пресс-службасы.

Конкурс

Терекчиле – алчылары санында

Россей Федерацияны Правительствоою Президенти биринчи орунбасары Игорь Шувалов РФ-ни Правительствооюна качество жаны бл саугъасына бардыргъан конкурреда хорлагъанлагъа саугъала бергенди. Махтаулу болгъанланы санында Къабарты-Малкъарны промышленность предприятииларыны арадарында бек онгугъа саналгъан, алда баргъан Терекдеги алмаз инструментле чыгаргъан завод да барды.

Алай сайлау жыл сайын бардыргъан конкуренциягъа чыдамлы продукция чыгаргъаны жаны бл проблемагъа кырал хар заманда да эс бургъанын кйргюзеди. Россей Федерацияны Правительствооюна качество жаны бл саугъасына 10 жылны ичинде бардыргъан конкурсагъа кыралны 68 регионундан тюрлю-тюрлю продукция чыгаргъан 1000-ден аслам организацияла къатышхандыла.

Аланы ючен бири гичче бизнеси келечилеридиле. Предпринимательле зирүүлеге тири къатышдыла, лауреатла да боладыла. Битеу дуня финансы къытыкъ чырмаулукъ этгенде да къарамай, компаниялары рынокта тынгылы жер алууну, продукцияны, технологияланы жаны тюрлюлерин кийириуню, качество жаны бл башчалыкъ этюню алчы амаллары жайрылууну, ишлелеге социальны болушукъ этюню жалгъыгъа къопларындан келеди, деп билдиргенди РФ-ни Правительствооюна пресс-службасы.

Марина ХАЛОВА,
КъМР-ни Президентини эм Правительствооюна пресс-службасы.

КъМР-ни ПАРЛАМЕНТИНДЕ

Эллене чеклерин белгилеу жаны бла законла тохтатылгандыла

Тюнеме Къабарты-Малкъарны Парламентини кезулю жыйлыуунда «31-чи октябрьде къабыл этилген «Къабарты-Малкъарда муниципальны къураулууды чеклери эм статуслары деген 160-166-чы номерлы республиканы законланы ишлерин тохтатууну юсюнден» закону проектни къабыл этгенди. Экигазе салмайыкъ, алада Огъары Малкъар, Бабугент, Бызынгы, Огъары Бахан, Огъары Чегем, Эбрус эллене чеклери белгилене эдиле. Жыйлыууну Парламентини Президенти Чеченланы Ануар бардыргъанды. Ага КъМР-ни Правительствоою Президенти Александр Меркулов къатышханды.

Парламентини Жер-жерги самоуправление Советтерини ишлери территорияны социаль-экономика аинтыу жаны бл комитетини председатели Хазратали Бердов билдиргенге кёре, бу проектни «Единая Россия» политика партины регион бюлююню президиуму бююруу бла партианы республиканы законла чыгаргъарчу органда фракциясны башчысы Борис Жеруков хазырлагъанды. Фракция Къабарты-Малкъарда муниципальны къураулууды чеклерин белгилеу жаны бл законланы «КъМР-де тау жайлыкъланы статусларыны юсеринде» республиканы закон къабыл этилгичиносизмеге оюн чыгарганды.

Хазратали Бердов айтханга кёре, проект жыйлыугъа Ашигер, Закоково, Жемтала, Печинкай, Шалушка элле эм адыгъа жамауат организацияланы Координация советини тилеклерине кёре чыгарылганды. Алада 31-чи октябрьде къабыл этилген 160-166-чы номерлы законла 131-чи номерлы федеральный законга чюйре келгени айтылды. Дагъыда РФ-ни Юстиция министерствосуну КъМР-де Управленийсы да Бабугент эллене чеклерин белгилеу жаны бл законланы федеральный законга буюкулукъ этилгенин тохтатыргъанды. Депутатла проект ююн бирча къол кйргюргендиле.

Ахыры 2-чи беттеди.

КъМР-ни Правительствооюна

Налог жыйыуну ёсер амаллары баямлагъандыла

Къабарты-Малкъарны Правительствооюна кезулю жыйлыуунда он закону проектни къабыл этилгенди. Аны премьер-министр Александр Меркулов бардыргъанды.

Биринчиинде, республиканы 2009 жылгъа бюджетни къалай топурулгъанына къаралганды. КъМР-ни финансла министри Азрет Бишонов келтирген шартлагъа кёре, къоранча эм фвайдала жаны бл белюмле планда белгиленген керюмдоло-

гет жетмегендиле. Налог жыйыудан 167 миллион сом, наложудан тышанда фондудан а 305 миллион сом тошмей къалгъанды. Ол а республиканы иелингиде болган ырыскыны, энчи айтханда уа, фартарны приватизацияладан алыргъа белгиленгенден эсе аз болгъаны бл байламды.

Къоранчада адаманы айлык хажыларына, пособиаланы бл льготалары болгъанлагъа субсидияланы замандагъа тейюле аспем эс бурлгъанды. Битеу да бирге планда бол-

гъан керюмдолоени 82 проценти топурулгъанды. Алай бл бойыл бюджет 3 миллиард сом профит бл къурулганды. Андан 1,6 миллиарды федеральный бюджетден берилген ачканды. Ол а министрстволаны бл ведомстволаны четарлына ачканы аспамы жалны тюрлюню кварталында ётюрюргени бл байламды. Республиканы кырал борчу ююн а 750 миллион сом терегенди.

Ахыры 2-чи беттеди.

«Хар окуу ююде да биринчи жерде юйретини иш туралды»

2 бет

Намысы, насыбы да болган юйор

3 бет

«Мен тынч жолланы излемейме»

3 бет

Махтаулу аскерчи, ышанглылы нёгер

4 бет

Билдирю

2009 жылда 27-чи ноябрьде КъМР-ни Федеральны почта байламлыгыны управленийсы – «Россейны почтасы» федеральный кырал унитар предприятины филиалыны почта байламлыгыны бёллюмерини клиент заллары былай низамда ишледиле: связыны 1-чи эм 2-чи классы почта бёллюмле – ыйкы кюнню раффине кёре – 8 сагъатдан 14 сагъатха дери (солусуз), 3-чо, 4-чо эм 5-чи классы бёллюмле уа 27-чи ноябрь – солуу кюндю.

29-чу НОЯБРЬ: АНАНЫ КЮНОДЮ

Намысы, насыбы да болгъан айтор

Бюгюн мен Хасанияда сыйганы бийикде жюргөн огуруду адам, тауушлык ана Гадийланы Абусаламны кызы Темуккуланы Жансуратны юсюнден айтырды оюеме. Баш кеси Шамшодюн бла ол эки жаш бла бир кыз ёдоргендиле. Бу аламат тишпир кесин атын намыслыгы, ариу тиллиги бла айтырды. Гитчеге, улугура да бирча иги кёздөн кызарай биледи.

Темуккуланы Шамшодюн бла Жансурат.

Аны алайлыгына бир колго келтирге оюеме. Ол жашаган тийреде бир бир ызыдан эки кырт ёлоп эдиле. Жансурат бла Шамшодюн а алапы жик дуулары да бошайлып, иги кесек заман озгандан сора кызларыны тоюнда кюбуз таууш элтирген угтай да, киеу жёнгерлеге бу

экономика ёблёмюн жетишпикли бошоп, «Гара суула» ачык акционер оюештоода инженер-экономика болуп ишлегенди. Бусугатта эки кызыкчыны - Аминаны бла Алинаны ёсдореди.

Жансурат, анасы оюйгенде, бийик билим алмаган эсе да, сабийлерин окусатканда, жаман уятка, халкыга жараткан адамга этгенди. Бюгюнлюкде жашлары экиси да узакка даяла - Малайзияда. Болсада ала аны бир кюндо да унутмайды.

Хар ингирден сёшешилде. Эгечлери бла Интернетде байлык жюрютедиле, дейди ана. - Сёвсоз, мен ала кыайтырларын да сөз эдим, алай алгачы мында келери оюйген иш табылык тыйлодо, жарсыуга.

Алай айтанлыкка, ана жорек тынгысызды. «Алага талсык, бир гитче зат окуна болса, тоюшомо кётеме, жорегим сөзөди, сора олсагат телефон бла сёлөшөме. Алай ала не бек кыйналаса да, манга айтамында. Мени айдыла, жорегим сакталайдыла», дейди Жансуре.

Жашла бла ана бир бирлерин жылы ичнде кёрмед да турдыла. Алапы ишлери жуу-алпыды, оюйген заманларын да кыюп кетип кыалайдыла Шамил. Тий да юптого айтырма жашылда. Ала инглиз, араб, малайзия тилде сёлөшөдиле. Тийреде анала у алай сабийле ёсдюргени ючюн Жансуратка суыкнадыла. Ол тий ишлеринде, жашауларында да бек жарайды. Мындан эки ай алгач у жашла экиси да юйлерине келген эдиле. Ол заманда Шамил юдгели ки да болганды. Тийш кырада эки Жансуратны бла Шамшондоню эки угтай, ол сабийле бардыла. Ала, телефон бла сёлөшип, элден, жуужуудан, тынгдан да хабар белгенле турдыла. Ана уа шукур эте, таш юсюнде эдиле. Ол кызрак хал кеткенде, ол сабийлерине Аллахдан салауус, тынчылык, насып тилеп, алай жатады.

ХОПЛАНЫ Марзип. Суратланы автор алганды.

Туудуклары Амина бла Алина аналары Лейла бла.

тиреден кенгеге кеттинчи, мамилаланы тауушларын да чыгармакчы, деп тилген эдиле. Жансурат адетин, намысны кызы жорюгөн кюйюра ёсгенди. Аны атасы Абусаламны Огу-

ари Малкварда кёпле танган хурметли адам болганды, анасы Улбашланы Исмайлыны кызы Марзип а, халкыбыз кёчмочилек салгычыны, Шарадатта устаз, шюкуну директору

болуп да ишлегенди. Бюгюнлюкде Жансуратны, аны бирси эгечлери Лубаны, Галины, Аминаны, Фатиманы да аналары белгиден кёрди.

Жансурат Малкварда шюкуну бошоп, Нальчикде профессионал-техника училищедде да атын иги бла айтырды. Тийи-биюу устаклыгы да тыггылы юйренгенди. Аны коллары тишпир ишине не торлюсоюне да тал жарашандыла. Анасы Марзип а кызы бийик билим алырын эсе эди. К.М.Кызы-ну ингилиз тил ёблёмюне кирди, осылай деп турган алай, сойюмлюк, узун бойлуу, кырачак, субай салкы кызыны Темуккуланы Шамшондон бир кёргенли окуна бек жаратканды, кёп да бармай качагыртып, койе алганды.

Бюгюнлюкде алапы тою юйюрлери барды. Тамата жашы Шамил, халкы алабай байлыкканы институтун жетишпикли бошоп, Малайзияда «Европа-Россия» турист фирмага башчылык этеди. Тимур боксдан спортну устасыды. Ол халкы арапы эришилде хорлап, аны намысына Россияны байрагы бир неча кере кетюргенди, кызылбаны гимни согурура анды. Университетде окуганында уа Кыбарты-Малкварны Президентини стипендиясын бир неча жылны ичнде алып турганды.

Тейли, Кызарты-Малквар кызыр эл молк академияны

жаш бла кызыны. Сора эрттен бла эрте келип, чучурланы ару сууларында айыда алып, кудуретин жараткан сыялы Аллахка да шукур эте, таш юсюнде эдиле. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Искусствону адамды Мызыланы Ханайини жашы Аубекирни, СКГИИ-ни театр факультетине окуй тургандай, М.Горький элти орус драма театрыга ишлерге чакыргандыла. Кызык заманы ичиде ол, репертуарда кёп оюнолга кийририлип, жагны спектакльге да кытышанды.

Актер кеси «Поминальна молитвада» Веркни сыфатын билгенди, аны «Шука в глухомани» дегенде Битканы сыфатын кышорьга тийишлиди. Бюгюн Аубекир мени ушак нёгоримди.

«Мен тынч жолланы излемейме»

Кылай бла тошгенсе орус театры?

Мен окуган орус курсада этгемне (таматасы Б.Шибзухов эди). Сахнадан сөлөширге юйреткен дердеде да орус тил бла жорешгенбиз. Сора орус театры ол замандагы баш режиссеру Ю. Банкаров мени бла Е. Лопатини ишлерге чакырды. Актерпа бизге бек жарык тобегендиле. Кёп ариу сёз эште, болушукларын кёроп келеме. Репетицияда болалмаган кезюмде М.Растрогуев жалаанда эки сёз бла аныглатуу кюйдю.

Мен сени биринчи кере сахнада Д. Фону «Не играйте с архангелами» деген пессасына кере салынган диплом оюнууда кёрме. Ол аламат спектакль эди. Анда сиз барыгы да юч-эрт торню ролну кураганысыз. Жаш актерга ол алай тынч болмас?

Тынч болмаганды. Алай былдай сөзү жаш актерга кёп затка юйретеди. Бизни курсада шубукты кыты эди, бир бирге ариу кыраганбыз. Ишде аны да магнасы уллууду. Хар сыфатха бир ышдан табурга юрөшпү, жюрюшюк алапын жашаура кюйдю. Лендирди, алага келишкен затланы излегенбиз. Арта ол сынама манга иги болушанды. Театрга келгенде «Как Иванушка за чудом ходил» деген жомакка юч ролон ойнаганмы.

Д. Фону пессасын Б.Теуважукос бла салганбыз. Аны бла ишлеуу бек жаратканмы. Ол актерну хунерин ачарга аламат иги болушанды. Биз ол спектакльни нечча кере кёргөзгөн эск да, зал топпа-топу болуп кыла эди жаш адамладан. Жарсыуга, жаш тёлө бусугатта театрден эсе, киноре барырга ёчю.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Актердан алапына соралыса кызыс жигитни ойнарга сөз эдиг деп. Сен а кими сыратын курааркы эдиг? - Студент кезюмде Шекспирин «Отелло» окуганындамы, Югону ролон алып жараткан эдим. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Шарапова – Россейни эм бай спортсменкасы

Дунияны алгынынгы биринчи ракеткасы 22-жыллык Мария Шарапова 2009 жылда, «Финанс» журналы версийсына кёре, 24 миллион доллар ишлегенди. Алай бла уа кыз Россейни эм бай спортсмени деген титупун саклаганында. Болсада 2008 жылны бу кезюмдегиски бла тенглештиргенде, аны файдасы 1,5 миллион долларга азайганды. Аны бла бирге уа теннисчини файдларыны асламысы турнирдеде хорлаганын ючюн берилген ырыксы угтай, реклама контрактладан тошген акчды.

Рейтинги экинчи тизгинде уа 28-жыллык баскетболчу Андрей Кириленко казылганды. Аны файдасы 15,3 миллион доллар болганды. Мариниксы бла тенглештиргенде, ол жыллык файдасы быллыл 200 миннге кёйттенди. Юночюне жеткенди. Ол быллыл 12 миллион доллар ишлегенди. Ол а былтырғысындан эсе 3 миллионга кёшю.

Рейтинги экинчи тизгинде уа 28-жыллык баскетболчу Андрей Кириленко казылганды. Аны файдасы 15,3 миллион доллар болганды. Мариниксы бла тенглештиргенде, ол жыллык файдасы быллыл 200 миннге кёйттенди. Юночюне жеткенди. Ол быллыл 12 миллион доллар ишлегенди. Ол а былтырғысындан эсе 3 миллионга кёшю.

Агараканда жумуш чыганды да, тау элперибизден бирине барырга тошеди. Билеме жолу узаклыктын. Ишимни этип, ол кон окуна кызына кырайырга керекте. Ингирден окуна жетип машинаны казырлап юрөшөме, отуук болуп, жауна-сууна кырап.

Алапч он берсон деп, танг жазгы бла атырманы. Машинаны радиосуна да тынгылай, эсиме тошген макымлаан да мурдулай, жолу кыксарта барам. Бирэ-

шоне кытыламы. Кёлөрим а жолдан эсе, тегерек-башка кёл кыары. Тарчы четег жанында агачы кёл. Алашадан башлап, тёлөпөлөрине дери өсген жерлери да бар. Жолну он жапы уа конюмпотте. Тюзюнчел чөрөк суу бойнундан башлап жашил кырдык ёсөди. Бийикден-Бийик кетюроле баргыны сайган, ол аздан-азда болса барды. Кыдык тауусула башлаган жерден а таш габула башланадыла. Андан ёргөпөлө-

анча, кёлөримни кыкмай кыарайма. Былайда заман да тохтарганды. Жалаанда желни сызыгырлан тауушу бузуды шукур оюмуну.

Суулары соорысы бла да кыруп калган чучурула. Жарсыугу, кыайгылы, шурулу чучурула. Жюрюктөн алтырпандан бла саргылган ташларынан сора, бир жылган чучурула чучурула. Мен а алага кыарай кетип, мурда болома, терен саргышка кыалама.

жаш бла кызыны. Сора эрттен бла эрте келип, чучурланы ару сууларында айыда алып, кудуретин жараткан сыялы Аллахка да шукур эте, таш юсюнде эдиле. Ол кызрак ниетти, ичканы алап акыллы жигитди. Юл болса, Шекспир пессасын курааллык тыйлол эди. Аныча, хар сёзюм оюмпан, хар атпаныны алында салгышы этген жигит манга сейирди. Актер кеси да, сыратны ачыктай, билимли болурга керекди, логиканы, туткан ызын бузмай барыра. Югону ойнаганда уа ботонда.

Жырлаучу чучурула

Эссе

дан тоз жерле бошалып, тау жолу башланадыла. Тау ёзөнү... Сени ариулугуна, сейирлигини, тамашалыгына кылай аныгатапталысыз? Аныга баянланган, тийишли сөзле талган да бек кытыламы. Кылай сыфатларга болушуду жанетни...

ри уа тёлөпөрле булутлага тирелли тохтаган, ачык кыала. Нек эсе да, бу жанында агач азды. Кеси да суу боюнларында ёсөди. Сейирди табылгыны иши.

Жолу тау ёзөнни баш жанетден череки бойну бла ёргөндөргө элтип бардыла. Суу баргыан суу ташны ташха ура, юзмөз эте, тауушу бла биттеу аузуну топурады.

Баргыан жолумда тарны эки жанында кёте жете турган бирик таулы сир кытай, кылауурла оюмпан турганларына кёз жетиреме. Аны тёлөпери булутпадан да бийикте кете. Кон тактыла жеткен кыалай ташлары да, шилшик этеге хызырланган от мылдектен, кызырарганлай. Кёзде уа, кызауатка ашыктыган, торлю-торлоу сыфаты булутла бир таудан бирисине кыуулап бара. Алага кыарай, Кыайсыны эстери келе эсиме.

Кон ортагы жолуму асламысын кюрдатым. Кёлөрдөн ёноп, конюмп бетине чыгама. Кон тактылары да кёлөримни кыамата, кон жагымы да кызырды, бир кыайлы заман барып. Жырлаучу чучурулага жетим. Ала асыры ариулдан тоз да жомакчандыла.

Бир кезюмде бу жерде жашуу кыайгананды. Жашуудегенде да, кыалай жашуу! Кызыла келюмю эдиле бери суу алгырга, кыуулу кыуулу болуп, орданлы да оюнга-юмогоке алдырып. Багыр гёгендерин суудан толтурганларындан сора суу жагысына олтуруп, инарна, оюмкемлик жырла жырлап эдиле. Апын аузына бутбула жырлаган умар эдинг аны. Ариу жырла, жореклени кыозгагынын жырла.

Биринчи кезюмде бу тийреде эл болганды, уллу, ариу тау эл. Хар кыайында, кесини эчки жумушу, ашау-жашуу, адеги-терси, аксыкчалпа тауруула айтынуу чыгышлары. Ёкюрөрдөн бери келген эл чөрөк сууну онг жагысында, аушуну конюмп бетинде, тёлөпеси ёморюк кыарла бла бузала жапкан тауну этегинде орналып эди. Бюгюнлюкде уа жёкю оюмоге бла чаргыла босжан, союпкан оюу кызыртыла бла мурдураша шыгатылык этеделе.

Биринчи кезюмде бу тийреде эл болганды, уллу, ариу тау эл. Хар кыайында, кесини эчки жумушу, ашау-жашуу, адеги-терси, аксыкчалпа тауруула айтынуу чыгышлары. Ёкюрөрдөн бери келген эл чөрөк сууну онг жагысында, аушуну конюмп бетинде, тёлөпеси ёморюк кыарла бла бузала жапкан тауну этегинде орналып эди. Бюгюнлюкде уа жёкю оюмоге бла чаргыла босжан, союпкан оюу кызыртыла бла мурдураша шыгатылык этеделе.

Жашла уа чучуруланы орталапты, аксыкчалпа тауруула айтынуу чыгышлары. Ёкюрөрдөн бери келген эл чөрөк сууну онг жагысында, аушуну конюмп бетинде, тёлөпеси ёморюк кыарла бла бузала жапкан тауну этегинде орналып эди. Бюгюнлюкде уа жёкю оюмоге бла чаргыла босжан, союпкан оюу кызыртыла бла мурдураша шыгатылык этеделе.

Алайдан тозончел ётоп кетпамай, машинаны жолжанына чыгарып тохтама. Чучурула болуучу жерге жону ётоме. Бир заманда сабий жумушларына, басын сыйдан да бек ююмюк, зыгырдуу тауушу кызычкыны. Башаладан эсе кечикер кетичо

Алайдан тозончел ётоп кетпамай, машинаны жолжанына чыгарып тохтама. Чучурула болуучу жерге жону ётоме. Бир заманда сабий жумушларына, басын сыйдан да бек ююмюк, зыгырдуу тауушу кызычкыны. Башаладан эсе кечикер кетичо

Алайдан тозончел ётоп кетпамай, машинаны жолжанына чыгарып тохтама. Чучурула болуучу жерге жону ётоме. Бир заманда сабий жумушларына, басын сыйдан да бек ююмюк, зыгырдуу тауушу кызычкыны. Башаладан эсе кечикер кетичо

Ташлага, кыалага жокуду ёлом, Ала барыбызга да сын болурла.

Шарпапаны бусга да палач жети, Кыайла, таша да жомокчу таурула.

Нечик кетип сёлөшөди. Жорегим талпынчы, машинаны жорю-

Нечик кетип сёлөшөди. Жорегим талпынчы, машинаны жорю-

Нечик кетип сёлөшөди. Жорегим талпынчы, машинаны жорю-

Нечик кетип сёлөшөди. Жорегим талпынчы, машинаны жорю-

Нечик кетип сёлөшөди. Жорегим талпынчы, машинаны жорю-

